

2007-10-21

Minnesanteckningar från möte den 1 oktober 2007 med **Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike**

Närvarande:

Sune Jonasson, kommunstyrelsen (ordförande)
Rolf Sjöblom, kommunstyrelsen
Jan Olsson, kommunstyrelsen
Patrik Möller, Mark- och exploateringsavdelningen, Kommunledningskontoret/C4 Teknik
Hans Eliasson, Miljö- och hälsoskyddskontoret
Sam Skällberg, Miljö- och hälsoskyddskontoret
Tommy Gustavsson, Informations-, näringslivs och turistavdelningen
Marie Nilsson, Stadsbyggnadskontoret
Sven-Erik Magnusson, Biosfärkontoret
Karin Magntorn, Biosfärkontoret
Carina Wettemark, Biosfärkontoret
Paul Eric Jönsson, Länsstyrelsens miljöavdelningen
Kenth Ljungberg, Länsstyrelsens miljöavdelningen
Stig Hermansson, Skogsstyrelsen, Region öst, Skånes nordöstra distrikt
Henrik Svensson, Högskolan Kristianstad
Hans Persson, LRF Kristianstad kommun
Christer Neideman, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
Nils Waldemarsson, Nordöstra Skånes Fågelklubb
Hans Wellin, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
Sven Olsson, Vramsåns fiskevårdsförening
Rolf Swanström, Christianstads Motorbåtsklubb
Patrik Jönsson, Christianstads Motorbåtsklubb
Bengt Hellberg, Beckhovets fiskebods-förening
Hans Cronert, Biosfärkontoret, Kristianstads Vattenrike/Länsstyrelsen (sekreterare)

§ 1 Justeringsman

Till justeringsman valdes Rolf Sjöblom.

§ 2 Sommarens översvämningar, humus mm

Hans Cronert informerade om sommarens översvämning av strandängarna längs Helgeån, vilka skador och bekymmer som uppstått för brukarna, med försvårdad eller omöjliggjord betesgång och slåtter, samt befarande konsekvenser för naturvården. Vattenmängderna drog med sig omfattande humusmängder från skogarna i norra Skåne och Småland. Humus svartbrunfärgade betes- och ängsgräs i framför allt de norra delarna av området, kring Araslövssjön och Hammarsjön. När det humusbemängda åvattnet nådde kusten vid Yngsjö, följde det de kustnära strömmarna och resulterade i många frågor och funderingar över kustvattnets lämplighet för bad. Samrådsgruppen var överens om att gå vidare och uppmärksamma centrala myndigheter och organisationer på problemet och det akuta behovet av åtgärder.

I anslutning till informationen diskuterades förekomsten av omkullfallna träd i ån och i Graften mellan Härnestad och Yngsjö.

§ 3 Naturum - lägesinformation

Sven-Erik Magnusson informerade om läget för naturum. I dagsläget kostnadsberäknas det vinnande arkitektförslaget med kringanordningar. Vidare beräknas kostnaden för olika alternativ för den sammantagna verksamheten med naturum, Biosfärkontor och Naturvårdsskötselorganisation. Underlaget skall vara klart i oktober och behandlas av kommunstyrelsen i november. Det är en mängd olika underlag som tas fram, bl a prognos för besöksantal och spinoffeffekt för kommunen, ansökningshandlingar för en kommande vattendom, riskanalys för projektet mm. En detaljplan har varit utställd och skall inom kort fastställas av kommunfullmäktige.

§ 4 Vad är på gång inom olika organisationer, myndigheter

Närvarande representanter redogjorde kortfattat för vad som är på gång med anknytning till biosfärområdet och här följer summarisk genomgång:

Skogsstyrelsen (Stig Hermansson)

- Hänvisade till Sven-Erik Magnusson när det gäller medverkan i arbetet kring att etablera ett Modellskogsområde i nordöstra Skåne. Se nedan!
- Informerade om hur granbarkborren med det varma vädret i början av sommaren fortsatte sin expansion (initierad av de båda stormarna under senare år). Med kyligare väder och den myckna nederbörden stoppades den upp i Skåne medan helikopterinventering visar att den fortsatt öka längre österut. Man kommer att fortsätta aktiv bevakning av granbarkborren även under kommande år.

Länsstyrelsen (Paul Eric Jönsson, Kenth Ljungberg)

- Budgetpropositionen – inga stora förändringar totalt sett för naturvården. Man flyttar medel från skogsskyddet till skyddet av havsmiljön under en treårsperiod. Anslaget till förvaltning och skötsel av skyddade områden är oförändrat. Vill gärna fortsätta avtalet med Kristianstads kommun kring skötseln av statliga naturvårdsobjekt, eftersom det upplevs som mycket positivt.
- Apropå problemen med mycket regn och översvämningar, så har det förekommit på fler håll i Skåne. Diskussioner har förts för att försöka undvika ytterligare konsekvenser för de hårt drabbade lantbrukarna.
- Naturreservatet i Forsakar har utvidgats och områden närmare restaurangen och norr om bäcken ingår nu i reservatet. Beslut om skötselplan har skjutits fram i avvaktan på diskussioner kring policy kring säkerheten för besökare i farliga reservat (branter, träd som kan falla osv).
- Rinkaby skjutfält – frågan om byggnadsliknande konstruktioner har kommit upp. Det rör sig om tillfälliga byggnadsliknande konstruktioner som används för att öva strid bland bebyggelse. Viss avverkning av tallar närmare havet kommer att ske för att skapa siktlinjer och öka säkerheten.

Högskolan , Kristianstad (Henrik Svensson)

- Nya rektorn Lars Carlsson är intresserad av att utveckla kopplingarna mellan Högskolan och biosfärområdet. Man kommer att söka medel från Vetenskapsrådet för att åta sig rollen som nationell forskningskoordinator för biosfärområden.
- Man har upprättat en temaansökan för att söka interna medel för forskning kring kopplingarna mellan skogens historia, vattenkvalité och politisk ekonomi.

LRF – Kristianstad (Hans Persson)

- Bevakar vad som kommer att hända med miljöstöden för lantbrukarna längs Helgeån efter översvämningen i somras som försvårat/omöjliggjort betesgång och slåtter.
- Deltagit i samband med diskussion kring projektansökan för ett EU Liderprojekt i nordöstra Skåne.

- Medverkar i arbetet med EU:s vattendirektiv och sitter med i det nystartade grundvattenrådet för Kristianstadsslättnens grundvattentillgångar.
- Tagit del av projektet kring utredning av förutsättningarna att ta bort jordbruksinvallningar längs nedre Helgeån.

Christer Neideman, Naturskyddsföreningen i Kristianstad

- Bevakar Kristianstads kommun och Vattenriket genom remissyttranden i olika sammanhang.
- Storkprojektet har resulterat i 40 friflygande ungar. Två par har häckat på tak på längorna vid Viby-hägnen. Hoppas med de nya polskättade storkarna få bättre fart på flyttningen ut ur landet. Från Bornholm har i början av september kommit rapporter om 7 ungfåglar och 2 gamla fåglar från Skåne.

Nordöstra Skånes Fågelklubb (Nils Waldemarsson)

- Gåsräkningar har påbörjats i september och kommer att ske en gång i månaden till och med mars och täcker hela Kristianstadsslätten.
- Den 5 januari kommer heltäckande örninventering att genomföras och ett par veckor senare kommer man att genomföra Örndag i Tosteberga för femte året i rad. På innekväll i höst kommer Roine Strandberg och Patrik Olofsson berätta om en resa till Afrika där man fått kontakt med och studerat satellitsändarförsedda bruna kärnhökar från Vattenriket.

Helgeåns Fiskevårdsområde (Hans Welin)

- Har satt ut laxsmolt i två år och planerar ytterligare ett år (har avtal med uppfödningens anläggning vid Mörrumsån). Smolten sätts ut i Vramsån. Konstaterat att det går upp mycket havsöring i Mjöån nu.
- Man hoppas att lax- och öringbestånden skall förbättras genom det införda drivgarnsförbudet som införts och man hoppas också på att det skall bli förbud mot nätfiske inom 3 meters djupkurvan.
- Kräftorna har i stort sett försvunnit inom fiskevårdsområdet. Vet ej varför.
- Investeringarna i planerade fisketillgänglighetsprojektet mellan Härnestsbron och Mjöån är lagt på is tills vidare.
- Den handikappanpassade fiskebryggan vid Ekenabben, som ingår i den gemensamma sattsningen på att öka tillgängligheten i Vattenriket är färdig och är mycket uppskattad.

Sven Olsson, Vramsåns fiskevårdsförening

- Informerade om hur det såg ut i Vramsån vid Köpinge i samband med de omfattande regnen i somras.
- Informerade om att det varit bra fiske i ån i år. Laxbeståndet har ökat.
- I samband med att länsstyrelsen provfiskat har man hittat det mycket ovanliga flodnejonögat.

Christianstads Motorbåtsklubb (Patrik Jönsson, Rolf Swanstörn)

- Det finns stor efterfrågan på båtplatser.
- Klubben är bekymrade över träd som lutar ut/fallit i ån och som de uppfattar försvårar båtfarande i ån och gör det mer riskfyllt.
- Har medverkat i två olika fisketävlingar.

Beckhovets fiskebods-förening (Bengt Hellberg)

- Samverkar med motorbåtsklubben och fiskevårdsområdet i olika projekt för att förbättra och göra båtfarande säkrare.

Kommunstyrelsen (Sune Jonasson)

- Närmast på bordet ligger beslut om naturum med förändrad biosfär- och naturvårdsskötselorganisation. Informerade om att man från kommunstyrelsen begärt in ett fullödigt underlag där alla kostnader finns redovisade och vad ett naturum kommer att innebära för turism och andra besökande i kommunen.

Mark- och exploateringsavdelningen / C4 Teknik, Kristianstads kommun (Patrik Möller)

- Håller ihop "Toagruppen" som nu har tagit fram förslag på sju platser i anslutning till våtmarksområdet som det funnits önskemål kring från fiskevårdsområdet, turismentreprenörerna och biosfärkontoret. Redovisning av befintlig toalett förekomst och standard i kommunen skall tas fram och ett förslag till politikerna väntas till årsskiftet.
- Lokala naturvårdssatsningen (NIP) – arbetar med trädesyteprojekt i Åhus som sträcker sig till 2008 och man vill också fortsätta under 2009.
- Soltrappan mot ån vid Teaterrestaurangen är på gång.
- Vallprojektet – utbyggnad av skyddsvallar pågår mellan centrum och stridsvagnsvägen på Näsby och förstärkningsarbeten sker längs Härlövsängaleden.
- På Näsby fält naturreservat pågår arbete med nedläggning av invallningen mot Fredriksdalsviken.

Stadsbyggnadskontoret (Marie Nilsson-Shehata)

- Arbete pågår med att revidera kustplanen. Man har haft samråd och arbetar nu med en samrådsredogörelse och en prioriteringslista över områden att gå vidare med. Beräknas vara klart under våren 2008.
- Håller med hjälp av en konsult på att ta fram en vindbruksplan som beräknas bli klar under vintern och antas av kommunfullmäktige i maj 2008. Den skall ingå som policydokument i den övergripande översiktsplaneringen.
- Arbetar med den fördjupade översiktsplanen för Kristianstads tätort. Samrådsförslag beräknas bli klart under våren 2008.
- Tar fram en mindre detaljplan för bebyggelse vid Åhus-Transval.

Turism och fritid (Tommy Gustavsson)

- Funderar för närvarande på hur besöksnäringen kan utveckla produkter kring miljöprofil och naturum.

Biosfärkontoret (Sven-Erik Magnusson, Carina Wettemark, Hans Cronert)

- Tillsammans med bl a Skogsstyrelsen pågår arbete med att etablera konceptet "modellskogar". Det liknar biosfärområden, men hanterar bara skogar och har sitt ursprung i Kanada. Det handlar om bevarande men också uthålligt utnyttjande av skogen samt att få igång en konstruktiv diskussion mellan eventuella motstående intressen. Tanken är att försöka få med hela Helgeåns avrinningsområde och eventuellt ytterligare delar kring Immeln-Raslången (Sveaskog) och Högestad (Piper). I Sverige och först i Europa har modellskogskonceptet tillämpats i Vilhelmina och man är på gång i Bergslagen. Man kollar också förutsättningarna för medverkan i EU-projektet Baltic Forest. Arbetet med modellskogskonceptet knyter också an till Vattendirektivet och det nationella målet om tätortsnära natur och målet om hållbart skogsbruk.
- Karin Magntorn informerade om att fyra nya rapporter nu kommit ut i serien Vattenriket i Fokus. Det är Flyginventering av grågås i Hammarsjön och Araslövssjön samt delar av Oppmanasjön och Ivösjön våren 2007, Inventering av solitära bin väster om Åhus på Ripa sandar, Horna sandar och Sånarna sommaren 2006, uppföljning av settlingbottnar för flodpärlmusslan i Vramsån 2006 samt Handlingsprogram för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike 2007-2009.
- Carina Wettemark informerade om den konstruktiva och uppskattade tankesmedja som hållits för att hitta redskap för bevarande och uthålligt utnyttjande av de sandiga odlingsmarkerna. Personer i strategiska positioner från hela landet deltog och biosfärkontoret uppdrogs att sammankalla en arbetsgrupp för att arbeta vidare med de frågeställningar som kom upp.
- Hans Cronert informerade om att biosfärkontoret ansökt och erhållit medel från Länsstyrelsen för att utreda de miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna till att avveckla jordbruksinvallningar längs nedre delarna av Helgeån. Uppdraget kommer att genomföras av Hushållningssällskapet i Kristianstad och i nära dialog med berörda lantbrukare.

§ 5 Fråga från biodlarna i Kristianstadstrakten om att få medverka i Samrådsgruppen

RS

Frågan har ställts från Biodlarna i bygden om de kan få möjlighet att medverka i Samrådsgruppen. Gruppen tillstyrkte detta enhälligt och biodlarna kommer att kallas till nästa möte.

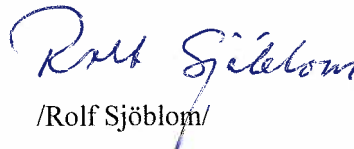
§ 6 Nästa möte

Beslöts att nästa möte skall hållas ~~måndagen~~ den 4 februari, kl 18.30, Kommunstyrelsesalen, Rådhuset.

/Hans Cronert/ sekreterare

Justeras:

/Rolf Sjöblom/

Sändlista

Sune Jonasson, kommunstyrelsen
Rolf Sjöblom, kommunstyrelsen
Jan Olsson, kommunstyrelsen
Patrik Möller, Mark- och exploateringsavdelningen, Kommunledningskontoret/C4 Teknik
Marie Nilsson-Shehata, Stadsarkitektkontoret,
Hans Eliasson, Miljö- och hälsoskyddskontoret
Sam Skällberg, Miljö- och hälsoskyddskontoret
Mats Åkesson, C4 Arbetsmarknad
Tommy Gustavsson, Informations-, näringslivs och turistavdelningen
Mats Gustafsson, Kultur- och fritidsförvaltningen
Sam Peterson, Naturskolan, Barn- och utbildningsförv.
Sven-Erik Magnusson, Biosfärkontoret
Karin Magntorn, Biosfärkontoret
Carina Wettemark, Biosfärkontoret
Paul Eric Jönsson, Länsstyrelsens miljöavdelningen
Kenth Ljungberg, Länsstyrelsens miljöavdelningen
Stig Hermansson, Skogsstyrelsen, Region öst, Skånes nordöstra distrikt

Bo Fransman, Region Skåne
Henrik Svensson, Högskolan Kristianstad
Hans Persson, LRF Kristianstad kommun
Bengt Klingheim, Turistentreprenörerna
Christer Neideman, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
Nils Waldemarsson, Nordöstra Skånes Fågelklubb
Thomas Lindblad, Nordöstra Skånes Fågelklubb
Åke Svensson, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
Nils Hofmann, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
Hans Wellin, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
Sven Olsson, Vramsåns fiskevårdsförening
Lars Bengtsson, Kristianstad-Bromölla Jaktvårdsrets
Lotta Hallkvist, Christianstads Motorbåtsklubb
Rolf Swanström, Christianstads Motorbåtsklubb
Patrik Jönsson, Christianstads Motorbåtsklubb
Bengt Hellberg, Beckhovets fiskebodsforenig

